

EIDŽISMS ESTĒTISKAJĀ DERMATOLOĢIJĀ

Ļoti rietumniecisks, bet ļoti plaši izplatīts un glancēts mārketinga vēstījums “estētikā”: “atjaunināšanas procedūras var paaugstināt konkurētspēju darba vietā”. Kad pasaulē valda ķermeņa pozitīvisma laikmets, tas izklausās kā kaut kas mežonīgs. Bet tā ir noticis, ka saikne starp eidžismu — aizspriedumiem pret cilvēkiem vecuma dēļ — un nenovēršamu vēlmi pēc kosmetoloģiskām procedūrām — ir acīmredzama. Ievērojams cilvēku skaits veic skaistumkopšanas procedūras, jo patiešām uzskata, ka viņus diskriminē viņu, teiksim tā, pusmūža vecuma dēļ. Pusmūža vecums — tas ir apmēram četrdesmit gadi.

AUTORE: ALMAZA PIRHA

Dr.med. Kristīne Azarjana,
ārste–dermatoloģe,
klīnikas Azaryan
Medical Clinic īpašniece
un galvenā ārste

Lai jūs, dārgie lasītāji, saprastu, eidzisms, kā tendence tika aizsākta jau sen, aptuveni 2007. — 2008. gadā... Kad Silīcijas ielejas pirmie iedzīvotāji teica, ka gudri cilvēki, tie ir gados jauni cilvēki. Un pēkšņi šajā jaukāajā Amerikas ekonomikas nostūrī, ko nosaka tās neželīgais optimisms, kur valda absolūts izgudrojuma un pārdomu gars, ar neticamu spēku attīstījās augsti kvalificēti, objektīvi talantīgi, ārkārtīgi ambiciozu cilvēku klase, kuri gan netika uzreiz izstumti no spēles, bet, tā teikt, pārbīdīti otrajā plānā ... Tāpat kā balerīnas — 35 gadu vecumā sūta pensijā. Stāsta, ka sekas esot vienkārši bēdīgas...Ekonomikā. Bet ne kosmetoloģijas tirgū. Kopš tā laika, veikto «botoksa» injekciju skaits gadā ir palielinājies 800 reizes.

Tiesa, mani interesē kas cits.

Jau šodien eidzisms var kļūt par murgu realitātē gados jauniem un pusmūža cilvēkiem. Vēl tikai vakar viņi varēja paspīdēt ar savām zināšanām, lepojās ar jaunību un galda tenisa galdu birojā. Bet šodien arvien biežāk kosmetologa kabinetā skan: “Man ir 35 gadi. Man pirmdienā jāuzstājas kolēģu priekšā un sejai jābūt starojošai. Es nedrīkstu izskatīties tā, it kā man būtu vīrs/sieva, divi bērni un hipotēka. Pieņemiet mani piektdienā (kosmetologam pati aizņemtākā diena nedēļā), lai nedēļas nogalē man būtu laiks atjēgties un pirmdienā jau izskatītos jaunāks nekā pirms tam.

Cita paauzde, taču problēmas gluži tādas pašas...

Un ir pilnīgi acīmredzams, ka šo situāciju spēs glābt ne tikai kosmetologs, kam piektdienā būs iespēja pieņemt uz procedūru, bet arī psihologs... Vai zināt kāpēc? Ar laiku, visas dzīves garumā, ja paveiksies, tad tā būs ilga, katrs no mums būs pakļauts eidzismam.

Eidzisms (no angļu val. Ageism) — personas diskriminācija, pamatojoties uz viņa vecumu.

SASKAŅĀ AR PVO:

18-44 gadi – Jaunība
44-60 gadi – Vidējais vecums
60-75 gadi — Pusmūža vecums
75-90 gadus – Vecumgadu periods
90 gadi+ – Ilgdzīvotājs

Dakter, Jūs estētiskajā dermatoloģijā strādājat jau 20 gadus. Pastāstiet, kā personīgi Jums izdevies pārdzīvot visas kaislības, kas saistītas ar sevis “upgreidošanu”... Ir ārsti, kuri veikusi “botoksa” procedūras 10 reizes vairāk nekā viņu pacienti... 35 gadu vecumā, kad mani kolēģi jau bija izmēģinājuši visas estētiskās dermatoloģijas iespējas, es joprojām nopietni apsvēru, vai man tas vispār ir vajadzīgs... Esmu pārliecināta, ka ārējā pārliecība slēpjas iekšējā līdzsvarā. Un tad es sev pateicu, un šodien to saku arī saviem pacientiem, ka nevajag apsteigt notikumus, vienā laidā sevi liekot zem skalpeļa. Ir vērts piestrādāt pie apjomu papildināšanas. Zinu, laiks ir neželīgs...

Bet 48 gadu vecumā, es jau neesmu vairs tik kategoriska, un tāpēc neizslēdzu iespēju, ka kādu dienu atradīšos plastikas ķirurga kabinetā kā pacients. Tāpēc, ka esmu sieviete, tāpēc, ka neesmu sajūsmā no iespējas nākotnē novecot. Un bez tam, ārsta ārējais izskats ir svarīgāks, nekā to varētu iedomāties. Tiesa, ir vēl kāds faktors, kas mani no tā attur. Es zinu, kā es vēlētos izskatīties. Pati sevi es tā pilnveidot nevaru. Un man nav kam sevi uzticēt. Šajā jautājumā es esmu perfekcioniste. Nav jau tā, ka blakus nav izcilu kolēģu vai zelta roku. Vienkārši es pati labāk zinu, kā man vajag.

Laika gaitā pacientu vajadzības ir mainījušās... ja agrāk, kā es saprotu, visi gribēja izmainīt savu izskatu, tad tagad vienkārši vēlas atgūt jaunību. Vai tas ir ievērojami grūtāk?

Atjaunināt nav nemaz tik sarežģīti. Padarīt 10 gadus jaunāku — bez problēmām. Ja tiek izveidots prasmīgs plāns, ko kontrolē ārsts, izmantojot jaunākās un efektīvākās procedūras, pateicoties aparātu tehnikai, kas var uzlabot sejas ovālu, tad ādas turgors ir pilnīgi iespējams. Ar vienu nosacījumu. Rīkojoties savlaicīgi.

Es nezinu, kādas izskatīsies 25-gadīgo sejas, kuras reizi pusgadā tiek papildinātas ar filleriem. Āda visu atceras. Šādi to “barojot”, tā vienkārši apturēs savus dabīgos procesus un pārvērtīsies par sūkli. Un 40 gadu vecumā šādi pacienti izskatīsies sliktāk nekā es un Jūs, Almaza, kas neaizraujas ar injekcijām.

Taču es ne vienmēr varu palīdzēt pacientiem pat 50 gadu vecumā, ja vienīgās rūpes par ādu līdz šim bijušas tās ikvakara attīrīšana. Šajā gadījumā vispirms jānododas pie plastikas ķirurga. Bet pēc tam jāpieslīpē nianses kosmetologa kabinetā.

Mēs domājam, ka cilvēki būs piesātināti ar procedūrām un optimāli izmantos tās sevis pilnveidošanai, taču, kā redzam, procedūru skaits pieaug... Pieaug arī vēlmju skaits, pieaug iespējas...

Estētiskā medicīna – tas ir milzīgs bizness. Un tikai atbildīgs ārsts spēj pasargāt pacientu no kļūdām un pārspīlētiem uzlabojumiem. Ārstam vienlīdz jāpalīdz personai ar plašām finansiālām iespējām tāpat kā pa-

cientam, kuram finansiālā situācija ir apgrūtināta, atiecīgi pēc nepieciešamības. Šo pat nav vērts apspriest. Es vienmēr esmu uzskatījusi un joprojām uzskatu, ka ārstam jāspēj kontrolēt pacientu cerības attiecībā uz procedūrām, kuras drīkst vai nedrīkst veikt, lai atrisinātu radušās bažas saistībā ar eidzismu...

Cik ilgi jūs varat saglabāt jaunību? Pieņemsim, Jūs padarījāt mani par 10 gadiem jaunāku...cik gadus jūs varat saglabāt šo efektu? Kas notiks pēc tam?

Ja jūs atnākat pie manis 30-35 gadu vecumā... tad es turpmākos 20 gadus varu padarīt Jūs par 10 gadiem jaunāku. Pēc tam nosūtīšu pie laba plastikas ķirurga, ja mēs izlemsim, ka arī turpmāk vēlamies “turēt jaunību aiz astes”.

Par laimi, man ir ļoti izglītoti un gudri klienti. Un daudzi no viņiem izvēlas izskatīties lieliski savā vecumā. Lai gan skaistuma un jaunības novērtēšanas standarti un kritēriji mūsdienās ir skarbi. Izskatīga sieviete 50 gadu vecumā šodien un pirms 50 gadiem — tās ir divas dažādas sievietes.

Nesen kāda meitene, apmēram 28 gadus veca, sarunājoties, sākumā ilgi stāstīja par ķermeņa pozitīvismu, sevis un savu trūkumu pieņemšanu, un tad viņa izmeta šādu frāzi: “Briesmīgi pat iedomāties par 40 gadu vecumu... tik daudz visa kā ar sevi būs jādara. Ceru, ka man paveiksies, un es izskatīšos kā Jūs”. Es neesmu pārliecināta, ka tas bija kompliments... Bet kāpēc vieni izjūt bailes, bet citi ne?

Arī mums 28 gadu vecumā bija bail, un šis skaitlis 42 šķita vēl tik tālu. Svarīgi, ar kādu pieredzi tu iesoļosi savos 42. Visa mūsu dzīve ir redzama mūsu sejā. Ne vienmēr tās ir skumjas un bēdas. Bieži vien tā ir kaislība, smieklis, spilgtas emocijas, kas atspoguļojas sejā kā bagātīgs mīmikas grumbu tīkls. Mums ir nepieciešama attīstība savā apziņā. Tas ir labi, ka no 28 līdz 42 gadu vecumam cilvēkiem šķiet, ka tas ir bezdabis... Ir tik daudz ko darīt, dzīvot, sajūst. Un jā, ironiski, ka šodien, 48 gadu vecumā, es daudz vairāk uzticos sev...tagad es jūtos daudz brīvāka.

Esmu novērojusi arī tādu paradoksu. It kā jāizskatās jaunākai. Bet, jo solidāk es esmu ģērbusies, jo cienījamāka izskatās mana frizūra (un tā nesamazina manu vecumu), jo cieņpilnāk mani klausās...Arī plēstajās džinsu biksēs, bet tā joprojām esmu es... Tā ir taisnība, tāpat kā tas, ka cienījamas dāmas kostīmos, ar frizūru un sirmiem matiem noteikti apskauz tās, kuras izskatās jaunas un svaigas. Tā ir katra paša izvēle.

“Izskatīties jaunākam” un “būt tik jaunam, cik es jūtos”...Vai tas ir viens un tas pats?

Nav. Tās noteikti ir dažādas lietas. Tiesa, biežāk cilvēki jūtas jaunāki nekā izskatās. Un gluži pretēji, jūs reti sastapsiet kādu, kurš izskatās jauns, bet iekšēji jūtas kā cienījams sirmgalvis.

“Izskatīties”... sev, citiem — tā ir eidzisma būtība. Tā nav tikai diskriminācija hronoloģiskā vecuma dēļ. Eidzisms tiek definēts kā stereotipi, aizspriedumi, tostarp attiecībā par sevi. Ikviens var piedzīvot eidzismu — gan jauns, gan vecs.

Mūsu negatīvie uzskati par novecošanos, par izskatu kopumā, grumbām, sirmiem matiem rada cilvēkos vēlmi klasificēt, diskriminēt, nosodīt un vērsties pret sevi ar paša piepildītiem pareģojumiem. Eidzisma pamatā ir zemapziņas aizspriedumi. No vecuma un novecošanas nebaidās tas, kurš dzīvo apzinātu dzīvi.

Bet kā veicas vīriešiem? Pasaules statistika liecina, ka apmēram astoņi procenti no visām “botoksa” procedūrām ASV veic vīrieši... vīrieši, vecumā no 35. Vai mūsu vīrieši joprojām nāk “pārbaudīt dzimumzīmes” un neviļus lūdz, lai izlīdzina grumbiņu vai “pārlaiž ar lāzeri”?

Vīrieši arvien vairāk interesējas par procedūrām, kas ir minimāli invazīvas, nepamanāmas, bez ilgstošas rehabilitācijas. Mūsu reģionā nedaudz vēlāk, bet jā, jau pirms 10 gadiem pie manis vērsās vīrieši, kuri 45 gadu vecumā vēlējas izskatīties jaunāki, baidoties no jaunāku kolēģu konkurences. Turklāt, baidoties nevis no kolēģu pieredzes un zināšanām, bet gan viņu pievilcīgās un iekārojamas jaunības, kas mani vienmēr ir pārsteidzis. Šodien vīrietis, novērojot brīnišķīgās izmaiņas savas sievas izskatā, konsultējas ar viņas ārstu. Man šķiet, ka šodien šis fakts nevienu nepārsteidz. Kaut gan, par ko būtu jābrīnās. Vai tad “botokss” ir paredzēts tikai sievietēm?

Vīrieši dod priekšroku lāzera procedūrām, ar kuru palīdzību iespējams likvidēt asinsvadus un pigmenta plankumus uz ādas. Pēc tam nāk ultraskaņas procedūras, kas savelk ādu. Un vēl šobaltdien nav izdomāta labāka metode, kas varētu pārspēt vecos labos toksīnus. Tos pat injicē platizmā, lai padarītu kaklu vīrišķīgāku.

Dakter, Jums ir klīnika, kurā pieņemšanu veic pilnīgi dažādi ārsti. Es ceru, ka pacienti apzinās, ka viņi izskatīsies jaunāki, kamēr viņu dzīvesveids būs iespējami veselīgāks?

Katru dienu es pārliecinos, ka, izveidojot klīniku un izvēloties šādu koncepciju, kur ne tikai kosmetologi un dermatologi risina estētiskā skaistuma jautājumus, neesmu kļūdījusies. Piekritīsiet, ka vieglāk tikt galā ar akni, zitsitumiem, sausu ādu un veselu virkni problēmu, kuras pirmajā acu uzmetienā liekas ir tikai vizuāls defekts, kad blakus kabinetā atrodas gastroenterologs un uztura speciālists. Man ir grūti iedomāties, kā iespējams risināt estētiskas jautājumus, nepievēršot uzmanību iekšējiem procesiem — gan fiziskajiem, gan garīgajiem. |

AZARYAN
MEDICAL CLINIC

PIERAKSTĪTIES
PIE SPECIĀLISTA
+371 24400333
+371 67244333

Adrese:
Rīga, Tēriņu iela 79,
LV-1058
info@azaryan.lv
www.azaryan.lv